

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 - **16472563**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

14 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/60603 GK 111
7/60605-60606 GK 111
7/60526 GK 112
7/61044-61046 GK 117
7/61068 GK 117
7/61050 GK 117
7/61167 GK 117
7/61170-61171 GK 117
7/61643 GK 119
7/61816 GK 125
7/61818 GK 125

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF. DR. FETHİ AÇIKEL'İN
TBMM 7/41045 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Deprem, ülkemizin jeolojik gerçekliği olup, özellikle seçim bölgem olan İstanbul gibi yüksek risk taşıyan büyükşehirlerde kamu güvenliği açısından hayati bir mesele teşkil etmektedir. Olası bir büyük depremin; can kaybı, altyapı hasarı, ekonomik kayıplar ve kamu hizmetlerinde aksama gibi çok boyutlu sonuçlar doğuracağı bilimsel raporlarla ortaya konulmuştur. Bu nedenle deprem hazırlığı, yalnızca afet sonrası müdahaleyi değil; risk azaltma, yapısal güçlendirme, planlama, denetim ve kurumsal koordinasyon süreçlerini kapsayan bütüncül bir kamu politikası olarak ele alınmalıdır.

Kamu otoritelerinin temel sorumluluğu; riskleri önceden tespit etmek, bilimsel veriler doğrultusunda önleyici tedbirleri zamanında almak ve vatandaşların can güvenliğini en üst düzeyde korumaktır. İstanbul özelinde yürütülen çalışmaların kapsamı, etkinliği ve hızının şeffaf biçimde değerlendirilmesi; kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi ve hesap verebilirliğin sağlanması bakımından zorunludur. Çünkü depreme hazırlık, doğrudan kamu güvenliğiyle ilgili asli bir görevdir.

İstanbul, bilimsel veriler ışığında yüksek deprem riski taşıyan bir metropol olup, olası bir büyük depremin kamu hizmetleri, altyapı sistemleri ve özellikle kamu binaları üzerinde ciddi sonuçlar doğuracağı öngörülmektedir. Bu çerçevede Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı koordinasyonunda hazırlanan **İstanbul İl Risk Azaltma Planı (İRAP - 2022)**; il genelinde afet risklerinin belirlenmesi, önceliklendirilmesi ve azaltılmasına yönelik stratejik bir yol haritası olarak yürürlüğe konulmuştur.

İRAP'ta; kamu binalarının envanterinin çıkarılması, deprem performans analizlerinin yapılması, riskli yapıların güçlendirilmesi veya yeniden inşa edilmesi, kritik altyapıların korunması ve kurumlar arası koordinasyonun sağlanması temel hedefler arasında yer almaktadır. Plan kapsamında belirlenen amaç, hedef ve eylemlerin hayata geçirilme düzeyi; doğrudan can güvenliği, kamu personelinin çalışma koşulları ve afet sonrası hizmet sürekliliği bakımından yaşamsal önemdedir.

Ancak İstanbul'daki kamu binalarının mevcut deprem dayanıklılık durumu, riskli olduğu tespit edilen yapıların kullanımına devam edilip edilmediği, güçlendirme ve yeniden yapıma süreçlerinin hangi aşamada bulunduğu ve planın uygulanma performansına ilişkin verilerin kamuoyu ile ne ölçüde paylaşıldığı hususlarında şeffaflığa ihtiyaç bulunmaktadır. İRAP'ın yalnızca stratejik bir belge olarak kalmaması; belirlenen eylemlerin somut, ölçülebilir ve denetlenebilir çıktılar üretmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda aşağıdaki soruların yanıtlanması önem arz etmektedir:

- 1- İstanbul genelinde İRAP kapsamında envantere alınan toplam kamu binası sayısı kaçtır? Bu binaların kullanım türlerine (eğitim, sağlık, idari hizmet, güvenlik vb.) göre dağılımı nedir?
- 2- Bu binalardan kaçında performans analizi tamamlanmıştır? Deprem performansı yetersiz bulunan kamu binası sayısı ve oranı nedir?

- 3- Riskli olduğu tespit edilen kamu binalarından kaç in güçlendirme kararı alınmış, kaç in yıkım ve yeniden yapım kararı verilmiştir? Bu kararların ne kadar 2026 yılı Şubat ayı itibariyle uygulanmıştır?
- 4- Güçlendirme veya yeniden yapım süreci tamamlanan kamu binası sayısı kaçtır? Çalışmaları devam eden ve henüz başlanmamış olan bina sayıları nedir?
- 5- İRAP kapsamında kamu binalarının deprem güvenliğine yönelik çalışmalara bugüne kadar toplam ne kadar btce ayrılmıştır? Bu btcenin ne kadar kullanılmıştır?
- 6- Riskli olduğu tespit edilmesine rağmen halen hizmet vermeye devam eden kamu binası bulunmakta mıdır? Varsa, bu binalar in geçici tahliye veya alternatif hizmet planı uygulanmakta mıdır?
- 7- İRAP'ta belirlenen hedef ve eylemlerin gerçekleşme oranları kamuoyu ile düzenli olarak paylaşılmakta mıdır? Son ilerleme raporu hangi tarihte yayımlanmıştır?
- 8- İRAP kapsamında kamu binalarının önceliklendirilmesinde hangi somut kriterler esas alınmıştır (yapım yılı, zemin özellikleri, kullanıcı yoğunluğu, stratejik önem vb.)? Bu kriterlere göre "yüksek öncelikli" kategoride yer alan bina sayısı kaçtır?
- 9- İRAP'ın yürürlüğe girmesinden bu yana kamu binalarına ilişkin risk değerlendirmelerinde herhangi bir revizyon yapılmış mıdır? Yapıldıysa, risk seviyesi artan veya azalan bina sayısı kaçtır ve bu değişiklikler hangi teknik verilere dayanmaktadır?
- 10- İl Deęerlendirme Kurulu (İDK) toplantılarında değerlendirildiği ifade edilen İRAP eylemlerinin ilerleme durumlarına ilişkin somut gerçekleşme oranları nedir ve bu toplantılar sonucunda güncellenmesine karar verilen eylem sayısı kaçtır?

CEVAPLAR

Bakanlığımızca 12 Haziran 2003 tarih ve 416 sayılı Genelgemizle bütün kamu kuruluşlarına binaların depreme karşı rehabilitasyonu in gerekli ödeneklerin birim maliyetleri iletilerek, bu deneklerin Bakanlığımız btcesine aktarılması durumunda depreme karşı inceleme ve gerekiyorsa güçlendirme çalışmalarının Bakanlığımızca yürütülebileceği bildirilmiştir. Bu Genelgemizi takiben İçişleri Bakanlığı, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) vb. kamu kurumları tarafından gelen talepler üzerine adı geçen kurumlara ait binalara yönelik güçlendirme çalışmaları yurt çapında yürütülmüştür.

Bu kapsamda, İstanbul ilinde bugüne kadar toplam 175 adet kamu binasında (292,465.24 m²) deprem dayanımlarının belirlenmesi ve gerektiğinde güçlendirme projelerinin hazırlanması çalışmaları Bakanlığımız koordinasyonunda yapılmış olup, halen kurumlar tarafından talep edildiği takdirde Bakanlığımızca bu çalışmalar yürütülmektedir.

Dięer yandan, bazı kamu kurum ve kuruluşları da geçen zaman içerisinde Bakanlığımız dışında kendi bünyelerinde veya valilikler kanalıyla deprem inceleme çalışmalarını yürütmektedirler.